

ЦИЈЕНА:
за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 пара
за Стране Земље број 20 пара

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:
„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“,
а претплату и огласе Администрацији
Огласи се наплаћују по погодби

Русија мобилизира

ПЕТРОГРАД, 17. јула 11:35 час. вече. Званични лист „Вјесник“ јавља: Наређено је да се војска мобилизира у четири војна округа: Московски, Казански, Кијевски и Одески.

Ниш. 17. јула. Насљедник Александар отворио је у име Краљево Народну Скупштину пријестоном бесједом, у којој је, између осталог, изјавио:

Русија нас је у овим судбоносним часовима ставила под своју моћну заштиту, а да Авала и Ловћен једним срцем куцају, није потребно ни да вам напомињем.

Бурним клицањем поздрављене су ове ријечи. Посланици су устали са сједишта и сав присутни народ, кличући Србији, српској слози, заштитници Русији, и позивајући свакога у свети бој противу српског и словенског душманина Аустрије.

Ниш. 17. јула. Из Биограда телеграфирају: Аустријанци су покушали да се искрцају на више мјеста у околини вароши, али су били одлучно одбијени, уз велике губитке. Као су се искрцали у савском пристаништу у самој вароши, дочекали су пјешадиском ватром, која је прихваћена и са прозора свијех кућа на улици пристаништа. Аустријанци су одбијени уз огромне губитке.

Око савског железничког моста развила се испред поноћи огорчена пјешадиска борба.

У току борбе Срби су динамитом мост бацили у ваздух.

Биоград. 17. јула. У вароши нема ни трага од панике. Све живо, мушко и женско, старо и младо, скочило је на ноге у одбрани опстанка и части српске отаџбине. Аустријске гранате падају као киша по улицама, али се нико не склања. Свака експлозија гранате бива поздрављена од народа на улицама поклицима: Смрт Аустрији! Живио свети рат за српску слободу!

Жене у Биограду образовале су Легију Смрти и затражиле су пушке и бомбе да пођу у бојне редове.

На трговине оружјем и магацине експлозива учинило је родољубљем распаљено грађанство оба пола прави јуриш отимајући оружје и летећи у бој.

Ниш. 16. јула. На телеграфско питање, које је Пашић упутио у Софију предсједнику владе Радославу, како ће се Бугарска држати у овоме рату Србије са Аустријом, предсједник бугарске владе је одговорио, да ће Бугарска бити неутрална.

Петроград. 16. јула. Стално се држе сједнице Министарског Савјета у којима непрестано учествују и посланици Србије и Румуније.

Петроград. 16. јуна. По улицама се скупљају хиљаде и хиљаде народа, који бурно поздравља Србију и Црну Гору и тражи, да Русија повуче мач

из корица за спас једновјерне словенске браће. Сва је царска пријестоница у узбуђењу и одушевљењу.

Лондон. 16. јула. Листови јављају из Петрограда, да је Цар примио од министра рата Сухомлинова рапорт, који Га је извјестио, да је руска војска спремна.

Цар је одговорио: *на кад је спремна, не чекајте. Рукавица нам је бачена.*

Одмах иза тога наређена је мобилизација.

Ниш. 17. јула. Из Биограда телеграфирају: Опсадне аустријске батерије, постављене на положајима код Земуна, отпочеле су систематско уништавање кућа у Биограду.

Воли се огорчени артиљеријски двобој. Небо се пролама од топовске грмљавине с обје стране. Биоград на неколико мјеста гори.

Биоград. 17. јула. Модерни Хуни, преобучени у униформу аустријске војске, топовима из Земуна гађају по Биограду све палате државних власти и просвјетних и хуманих установа. Гађају Краљев Двор, који су јавно општећили, гађају болнице и цркве.

Биоград. 17. јула. Аустријски топови разрушили су велику биоградску Саборну Цркву, у којој су гробови српских владалаца, мошти светитеља и црквених поглавара.

Ово аустријско дивљаштво, које нијесу у средњем вијеку чиниле ни варварске азијатске хорде, појачало је у српскоме фронту и онако прекипјели гњев освете, којој нема граница.

Ниш. 16. јула. Аустријанци су ухватили на Дунаву четири српска путничка пароброда, а пети у Оршава. Српске заставе на бродовима замијењене су црно-жутим.

Ниш. 17. јула. Аустријанци бомбардују Смедерево и Градиште, обје вароши на Дунаву.

Ниш. 17. јули 11:45 ноћу. Аустријанци до сад ниђе на српским обалама дуж Саве и Дунава нијесу успјели да се искрцају. Озлојеђени због тога неуспјеха, ограничили су се у вандалском налету на рушење Биограда топовима.

Српска артиљерија код Биограда надјачала је вечерас аустријску.

Срби успјешно бомбардују Земун.

Српски топовски метци потопили су двије аустријске ратне лађе (монитора) у Дунав, а пет су их сасвијем оштетили.

Аустријанци свуда одбијени.

ЦИЈЕНА:
за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору БРОЈ 10 ПАРА
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:
„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“
а претплату и огласе Администрацији
Огласи се наплаћују по погодби

Силна ријеч моћног цара

ЛОНДОН, 16. јула. „Тајмсу“ јављају из Петрограда: При поласку из сједнице Министарског Савјета, која је у Петерхофу држана ономад до касно у вече, Цар Никола изговорио је ове историске ријечи:

„Подносили смо ово стање седам година. Већ је доста.“

За тијем је Цар одмах наредио да се мобилизују четрнаест војних корпуса у четири војна округа: московски, казански, кијевски и одески. У исто вријеме Цар је Њемачкој ставио на знање да би мобилизација њемачке војске с мјеста повукла мобилизацију и остале руске војске.

Биоград, 18. јула. Опсадна аустриска артиљерија са положаја из Земуна страховито бомбардује српску пријестоницу.

До темеља је срушена фабрика гвожђа браће Гођевац, а тако исто и фабрика монопола дувана.

Ватра је сада управљена на велику жељезничку станицу, све рушећи на њој и ширећи пустош.

Запаљене су многе приватне куће.

По свему изгледа да непријатељ намјерава систематски срушити Биоград.

Аустриске ратне лађе не дјелују више, нити се зна гдје су.

Пошто су били одбијени, Аустријанци до сада нигдје не покушаше поновно искрцавање.

Лондон, 16. јула. Руски амбасадор у Бечу саопштио је аустриској влади, да ће руска војска одмах пријећи аустриску границу, чим аустриска војска стане ногом на земљиште Србије.

Лондон, 17. јула. Рајтерова Агенција јавља, да је у Русији наређена мобилизација у свијема југозападним крајевима царства.

Париз, 17. јула. Заступник Министра Иностранних Дјела, пошто је претходно дуго конферисао са амбасадорима Русије, Њемачке и Аустро-Угарске, имао је по томе дуги разговор са министрима рата и мрнарице.

„Еклер“ јавља, да су припреме за мобилизацију француске војске завршене. Велика количина муниције отправљена је на источну границу спрам Њемачке.

Лондон, 17. јула. Листови јављају, да 29 оклопљача и 13 крстарица узимају у пристаништу Портланду угљ и укрцавају муницију и животне намирнице за више недјеља.

Прва ескадра путује за Сјеверно Њемачко Море.

Лондон, 16. јула. Рајтерова Агенција јавља, да су Грчка и Румунија у Софији учиниле пријатељски корак, стављајући Бугарској до знања, да неће допустити никакву повреду одредаба Букурешкога Уговора (т. ј. повреду земљишта Србије).

Атина, Грчки Црвени Крст је ријешио, да се савезничкој Србији одмах ставе на расположење грчки љекари, санитарски материјал, кревети за рањенике, болничари и лијекови.

Париз, 18. јула. Енглеска флота је мобилизована.

Париз, 18. јула. Мобилизована је француска војска на истоку Француске, према Њемачкој.

Париз, 18. јула. Мјеродавни кругови увјеравају, да ће Русија потпуно и енергично дјелствовати. Сва царска војска биће мобилизована за четрнаест дана.

Париз, 18. јула. Сва штампа напада Аустрију као проузроковача европскога покоља и назива Франц Јосифову објаву рата малој и са три рата замореној Србији срамном.

Париз, 18. јула. Листови добијају службено саопштење, да Русија неће допустити никакву повреду Србије.

Русија је ријешила да оружјем брани независност Србије.

Париз, 18. јула. Предсједник Републике Господин Поенкаре повратио се овамо из Петрограда из посјете код Цара Николе. Државни Поглавар племените Француске дочекан је на улицама париским бурним поклицима одушевљеног народа.

Париз, 18. јула. Ратно расположење расте овдје и по цијелој Француској. Пред српским посланством народ приредио одушевљене манифестације Србији и српском народу, кличући: доље варварска Аустрија! живјели Срби!

Париз, 18. јула. Војни стручњаци мало цијене аустриску војску. Они увјеравају, да би једна дјелимична српска побједа или дрска офанзива могла уништити непријатеља.

Ниш, 18. јула. Из Биограда телеграфира војна команда: један аустриски шпијун примјећен је како са крова једне високе куће у Биограду даје знакове аустриским батеријама. Шпијун је одмах ухваћен и свучен на улицу, гдје га је народ хтио растргнути уз узвике: доље шпијунска Аустрија, али га је војска отела из руку разјаренога народа. Шпијун је стријељан на сред улице.

Беч, 17. јула. Листови саопштавају изјаву руске владе, која каже, да Русија не може допустити уништење Србије, и ни једне балканске државе, и да ће оружјем бранити нападнуту Србију.

На глас о руској мобилизацији, листови позивају Европу у помоћ да се рат ограничи између Аустрије и Србије. Касно!

Идући број „Вјесника“ изаћи ће послје подне.

ЦИЈЕНА:
за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору БРОЈ 10 ПАРА
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ и ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:
„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“
а претплату и огласе Администрацији
Огласи се наплаћују по погодби

Народна Скупштина тражи да се објави рат

Јутрос је Народна Скупштина једнодушно затражила од Владе да се Аустрији одмах објави рат.

Историски значајну сједницу имала је данас прије подне наша Народна Скупштина. Сви посланици бијаху на окупу. Поред израза узбуђења, на лицу свакојега од њих сија радост са знацима дубокога поуздања и вјере у побједу праведне српске ствари. У 10 час. посланици су заузели своја мјеста. За министарским столом министри. Галерије препуне народа.

Тачно у 10 час. предсједник Народне Скупштине М. Дожић отвара сједницу и, уз општу пажњу свијех присутних, изговара ове ријечи:

Састајемо се у добри и срећни час за све нас, за читав српски народ. Састајемо се прије 3. августа, кад нам је састанак био заказан. Овај наш састанак прије одређенога дана изазвао је изненадни догађаји, који се тичу државнога бића наше дојовине и цијелог Српства. Паклена савјест, која не може прегорети скорашње славне српске побједи, подигла се да смрви Србију и српски народ. Наш народ у обје српске краљевине одмах је схватио сву опасност. Он је навикао да се вазда сједињава око ова два своја стожера, а особито од како је Косово освећено и тијем занавијек извршено наше јединство. Наш узвишени Господар и Његова Влада сматрали су за дужност да у овоме озбиљном тренутку позову Народну Скупштину да ова патриотски рече своју ријеч.

Поздрављам вас, господо посланици, искреном добродошлицом са жељом, да Бог благослови наш патриотски рад у овим озбиљним али и побједничким данима (бурно одобравање у цијелој Скупштини.)

Предсједник Краљевске Владе, дивизијар, сердар Јанко Вукотић: Позвасмо вас прије времена услед догађаја који искрснуше и мимо сваког очекивања се развише.

Чули сте за атентат у Сарајеву на аустро-угарског Насљедника. Ми у Црној Гори и у Србији једнодушно смо осудили тај чин двојице незрелих младића српске народности. Али Аустрија је ипак тај догађај узела као претекст да уништи српски народ нарочито послије наших побједи. Повела је тајну истрагу, никоме није изнјела доказе, већ је Србију оптужила без доказа у јури. Премазала је браћу српској и савезничкој Србији јединствени ултиматум којим тражи ништа мање но њену државну независност.

Српска влада показала је велико стрпљење, мудру увиђајност и тврду ријешеност да жели мир, да жели културни најпредак и да жели бити лојалан сусјед Аустро-Угарској. Чак није могла није могла жртвовати драгу независност отаџбине.

Чим се за све ово код нас дознало, наш Господар је доставио Насљеднику српског пријестолја Краљевићу Александру, као регенту Србије, да на Њега и Црну Гору може рачунати за сваку евентуалност. То је исто и наша влада саопштила српској (Говорник по томе чита познате телеграме измијењање између Његова Величанства Краља и Краљевића Александра, чија је садржина од присутних поздрављена одушевленим одобравањем).

Предсједник Краљ. Владе продужава:

Учинили смо све, да се и у овој прилици одужимо националној задаћи.

Краљ Господар одмах је наредио општу мобилизацију своје војске. Ми ћемо и даље пратити развој судбоносних догађаја и чинити све могуће. Народ ће, увјерен сам, одобрити Влади ово њено држање, а сваки ће Црногорац сада дати и потоњу кай крви за нашу независност.

Радостан сам што вам могу казати, да ће загрљене Ловћен и Авалу штитити руски народ и његов племенити и моћни Цар (бурно дуготрајно клицање у Скупштини и на галеријама).

Јанко Тошковић: Наш вјековни непријатељ, други Азијат, само у друкчијем облику, — Аустрија — хоће да нам приреди друго Косово. Нема те српске и словенске душе, која, знајући да је наш драги српски Биоград већ у огњу, не би сада радосно полетјела у свети бој.

Тражим да Краљевска Влада одмах објави рат Аустрији.

Тражим да се с мјеста похита браћи у помоћ.

Или друго Косово, или српско уједињење (дуготрајно клицање и плескање).

Др. Никола Шкерковић: Српско робље пишти од Пеште до наших граница. Српска мајка никад не пропихта као данас. Ми смо мали, али имамо храбрости, имамо витешке крви, коју ће сада сваки пролити. И наша ће Влада одмах знати извршити своју дужност. Ма да смо мали, тврдо вјерујем у нашу побједу. Вјековни тиранин, вјековни крвопија слободе туђих народа — Аустрија — биће уништена. То нам је историја показала. Била је тучена у Италији, била је истјерана из Њемачке, и куцнуо је час да буде најурена и са Балкана.

Принесимо све на жртву отаџбини!

Сви имамо исту мисао, исту жељу, и Скупштина и сав народ (дуготрајно одобравање).

Митар Вукчевић: Налазимо се пред жвалама једне хијене, пред чељустима оне силе, коју смо ми Срби толико пута сјасли. Сви смо чули шта је овдје дана урадила од невинога српског народа. Сви гледамо њена насиља. Чудим се што ће још послје свега тога аустриски посланик на Цетињу (бурно одобравање). Не бојмо се! На нашој је страни правда.

Тражим од Владе да учини да не видимо више аустрискога посланика на Цетињу. Тражим одмах рат Аустрији (дуготрајно плескање у цијелој скупштинској сали).

Др. Филип Добревић: Аустриски ултиматум мора осудити сваки просвјешћени човек. Тај је ултиматум само изговор, под којим је мучки напала милу нам Србију, заморену у три тешка ослободилачка рата. Свак у Европи осуђује Аустрију, па и угледни листови самих њених савезника. Она је нарушила општи мир. Она је увукла сада Европу у катастрофу, за коју ће историја свијета само њу осуђивати. И није је срам! Шездесет милијона напада на пет милијона мале јуначке државе!! Ову срамоту историја не памти. Аустро-Угарска никад није поштовала међународно право. Она је, од кад постоји, ништила суверена права других држава. Независност Србије, угрожена од Аустрије, и наша је угрожена независност.

Тражим да Влада објави Аустрији рат (дуготрајно одобравање).

Поп Станко Обрадовић: Вазда је положај српског народа био претежак на овоме прагу између Истока и Запада. Ни једнога рата у Европи није било и без наших костију. Бацимо сада све на коцку. Ми смо спремни, јер смо сви рођени у мобилизацији. Ја не тражим објаву рата, јер га је Аустрија већ објавила. Тражим да извршимо дужност и да се бранимо (живо одобравање).

Др. Секула Дрљевић: Држати данас велике говоре, значило би вријеђати светињу овога момента. Дакати изјаву о солидарности са Србијом, значило би вријеђати јединство српских Краљевина, јединство одбране српских интереса. Монархија не напада само Србију, већ преко ње напада уједињење српских земаља у једну српску државу.

Сукобили су се двије велике идеје. Једну носи Србија, другу Монархија. Сукобио се је аустриски империјализам са српском државном идејом. Није на представника аустриске државе извршен атентат ни послије тјерања Србијанаца из Драча, ни послије отмице од Црногорца Скадра, већ је извршен касније, у Сарајеву, као доказ не кривине Србије, већ подјармљености српске народне мисли.

Идеја национализма срушиће Монархију. Њен напад на Србију, то је копчање државе, која мора пропасти. Зашто су аустриски државници убрзали своју пропаст? Да ли за то можда, да, знајући да морају пропасти, бар витешки сврше? Не вјерујем у аустриско витештво. Историја вели, да је Аустрија свуда била бијена, и свуда добијала толика као биза на пазару (бурно плескање). Шест вјекова српски народ ју је тучао од Турске. Шест вјекова он јој је служио као придворни. Она је уневољно и клечала пред српским народом. Давала му је привилегије и замамљивала га разним лагаријама.

Ово је, господо, почетак коначног свршетка ове државе, чији је свршетак највиши интерес цивилизације. Она је у културном погледу, истина, изнад Турске, али у основи је неморалнија. Слажем се са једнодушним захтјевом посланика да се објави Аустрији рат. Жалим, само, што право још није створило такву одредбу, да објаву рата Србији одмах повлачи за собом и објаву рата од стране Црне Горе. Али обје су српске краљевине сада једно, и црногорски народ извршиће своју дужност, жртвујући све за отаџбину, за спас и уједињење Српства (бурно дуготрајно клицање и плескање).

Предсједник Краљевске Владе, дивизијар, сердар Ј. Вукотић устаје по томе и моли, у име Владе, скупштинског предсједника да скупштинску сједницу претвори у тајну.

Пошто су галерије испразњене, Народна Скупштина је продужила рад у тајној сједници.

На подне Његово Величанство Краљ примио је све посланике у Краљевом Двору, захвалио им је на патриотском држању и потпори и у кратко им је изложио ток данашњих историских догађаја, у којима српски народ игра значајну улогу.

Петроград. 19. јула. Цар Никола издао је наредбу да се цијелокупна руска војска а тако исто и ратна флота мобилизирају.

Беч. 19. јула. Пошто је Русија наредила општу мобилизацију флоте и војске, Цар Франц Јосиф издао је јуче наредбу да се цијелокупна аустро-угарска војска такође мобилизира. Проглас о општој мобилизацији растурен је кроз народ путем плаката.

Берлин. 19. јула. Цар Вилхелм наредио је да се изврши мобилизација цијелокупне њемачке флоте и сувоземне војске.

Праг. 18. јула. Народ се одупро позиву под заставу. Војска је употребила оружје.

Беч. 18. јула. Листови јављају из Земуна, да су тамошње болнице и све куће већ препуне аустриских рањеника.